

Β' ΜΕΡΟΣ: ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΛΥΣΕΙΣ

Όνοματεπώνυμο: .....

Ημερ.: 30.4.2020

Πιο κάτω ακολουθούν εργασίες για τα επίθετα σε -ής, -ιά, -ί που φανερώνουν χρώμα και τα επίθετα σε -ύς, ιά, ί. Μελέτησε στη Γραμματική τις σελίδες που σου αναφέρω σε κάθε εργασία, έτσι ώστε να ξαναθυμηθείς πώς κλίνεται η κάθε κατηγορία επιθέτων.

1. Να συμπληρώσεις στις προτάσεις τα επίθετα που σχηματίζονται από τα ουσιαστικά της παρένθεσης. (Γραμματική, σελ. 100)

- Η Σοφία φοράει ένα όμορφο **μελιτζανί** (μελιτζάνα) φόρεμα, που της πάει υπέροχα.
- Το χρώμα του δωματίου μου είναι **πορτοκαλί** (πορτοκάλι).
- Πολλά ζώα έχουν χρώμα **σταχτί** (στάχτη).
- Ο ήλιος, όταν βασιλεύει, παίρνει **βυσσινί** (βύσσινο) χρώμα.
- Το ταγέρ της κυρίας μου έχει τρία **χρυσαφιά** (χρυσάφι) κουμπιά.
- Ο σταυρός μου είναι **ασημής** (ασήμι).
- Φόρεσα το **λαδί** (λάδι) παντελόني.
- Λέρωσα το μανίκι της **καφετιάς** (καφές) μπλούζας μου.
- Προτιμώ τα **κανελιά** (κανέλλα) πουλόβερ.
- Δημιουργεί στα μαλλιά της **χρυσαφίες** (χρυσάφι) ανταύγειες.
- Δέσε γρήγορα τον **κανελή** (κανέλλα) σκύλο σου.
- Ο Παύλος εντυπωσίασε λόγω του (σταχτής) **σταχτιού / σταχτή** του κοστουμιού και **των σταχτιών** (σταχτής) του παπουτσιών.
- Ο ζωγράφος χρησιμοποιεί όλες τις αποχρώσεις του **θαλασσιού / θαλασσή** (θάλασσα) χρώματος.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με το σωστό τύπο των **επιθέτων**. (Γραμματική σελ.99)

- Διανύσαμε **μακριές** (μακρύς) αποστάσεις μέχρι να φτάσουμε.
- Για να τον βγάλει από το **βαθύ** (βαθύς) πηγάδι του έριξε ένα **μακρύ** (μακρύς) χοντρό σχοινί.
- Προσπαθώντας να σηκώσει ένα από τα **βαριά** (βαρύς) τραπεζάκια του σαλονιού, γρατζούνισε το χέρι του στην **τραχιά** (τραχύς) επιφάνεια του τοίχου.
- Ήταν πολύ δύσκολο να διασχίσουν τον **πλατύ** (πλατύς) και **βαθύ** (βαθύς) ποταμό. Τα νερά του **πλατιού / πλατύ** (πλατύς) και **βαθιού / βαθύ** (βαθύς) ποταμού κυλούσαν ορμητικά.
- Κοιτούσαν έκπληκτοι τους **πλατιούς** (πλατύς) δρόμους που διέσχιζαν την πόλη. Οι **πλατιοί** (πλατύς) δρόμοι οδηγούσαν σε διάφορες συνοικίες της πόλης
- Προτιμά την άνεση των **ελαφριών** (ελαφρύς) και **φαρδιών** (φαρδύς) ρούχων.
- Ένα **παχύ** (παχύς) στρώμα χιονιού είχε καλύψει τα πάντα και το κρύο ήταν **δριμύ** (δριμύς).
- Κόπηκε η ασφάλεια της **μακριάς** (μακρύς) μου χρυσής αλυσίδας.
- Τα νερά των **βαθιών** (βαθύς) ωκεανών είναι συνήθως παγωμένα.

3. Να συμπληρώσεις τον πιο κάτω μύθο του Αισώπου με τα οριστικά ή αόριστα άρθρα.
(Γραμματική σελ. 60-62)

Κάποτε ήταν **ένας** τζίτζικας και **ένα** μυρμήγκι. **Το** μυρμήγκι δούλευε αδιάκοπα για να μαζέψει **την** τροφή του για **τον** χειμώνα. Αντίθετα **το** τζίτζικι δεν εργαζόταν καθόλου και απολάμβανε **το** καλοκαίρι. Όταν έπιασε **το** κρύο, **το** μυρμήγκι μπήκε στη φωλιά του. Εκεί ζούσε καλά, αφού είχε όλα **τα** απαραίτητα τρόφιμα. **Ο** τζίτζικας όμως που δεν είχε τίποτα, απελπίστηκε και έτσι αποφάσισε να ζητήσει **τη** βοήθεια του μυρμηγκιού. Χτύπησε λοιπόν **την** πόρτα και εμφανίστηκε **το** μυρμήγκι. Τότε του είπε « Τι έκανες **το** καλοκαίρι; ». « Τραγούδαγα », απάντησε **το** τζίτζικι. « Τώρα λοιπόν χόρευε », απάντησε **το** μυρμήγκι και του έκλεισε **την** πόρτα.

4. Παραγωγή γραπτού λόγου:

Και τώρα αφού γνωρίζετε πλέον πολύ καλά τον σκοπό των επιθέτων στη γλώσσα μας και τον τρόπο που κλίνονται, ήρθε η ώρα να τα χρησιμοποιήσετε στον γραπτό σας λόγο.

Διαλέξτε ένα πρόσωπο από το οικογενειακό ή το φιλικό σας περιβάλλον και περιγράψτε το, χρησιμοποιώντας επίθετα. Η εργασία σας πρέπει να αποτελείται από δύο παραγράφους, μία παράγραφο στην οποία θα αναφέρετε τα εξωτερικά χαρακτηριστικά του προσώπου που περιγράφετε και μία παράγραφο στην οποία θα περιγράφετε τον χαρακτήρα του προσώπου που επιλέξατε. Θυμάστε ότι όταν περιγράφουμε τον χαρακτήρα ενός ατόμου δικαιολογούμε τους χαρακτηρισμούς μας με δευτερεύουσες αιτιολογικές προτάσεις.

Στη σελίδα 51 του α΄ τεύχους του βιβλίου Ελληνικών υπάρχουν τα επίθετα που αναφέρονται στα προτερήματα και ελαττώματα ενός ατόμου. Μπορείτε να τα μελετήσετε ξανά για να σας βοηθήσουν στην εργασία σας.

Όπως γνωρίζετε παιδιά μου, ο γραπτός λόγος αποτελεί μια προσωπική δημιουργία, όπου ο καθένας μπορεί να εκφραστεί με τον δικό του μοναδικό τρόπο. Άρα σε αυτή την περίπτωση ό,τι έχει γράψει ο καθένας είναι σωστό, φτάνει να έχετε οργανώσει τις σκέψεις σας σε δύο παραγράφους, μια για τα εξωτερικά χαρακτηριστικά και μια για τον χαρακτήρα του ατόμου που περιγράφετε. Αφού το κείμενό σας είναι περιγραφή θα πρέπει να έχετε χρησιμοποιήσει επίθετα. Τέλος όσον αφορά την περιγραφή του χαρακτήρα σίγουρα πρέπει να έχετε δικαιολογήσει τους χαρακτηρισμούς σας, χρησιμοποιώντας αιτιολογικές δευτερεύουσες προτάσεις.